

Si jo fos delegat

Avui comença el 38è Congrés del PSOE. Demà es decideix qui dirigirà la nau del socialisme espanyol els pròxims anys. Com és conegut les decisions s'adopten per votació entre els delegats escollits per les respectives agrupacions i federacions.

En el cas del PSC, únic partit independent amb dret a presència en els òrgans federals compartits, el mecanisme és el que es deriva del Protocol negociat i signat el 1977 i consisteix en la participació d'una delegació que representa el conjunt del partit socialista català.

En tot cas el dret de vot s'exerceix individualment per cada delegat, minimitzant així el possible efecte d'una suposada posició comuna de cada "delegació".

Hores d'ara sembla prou clar, i prou lamentable, que les decisions a prendre no giren entorn a diferents ofertes o posicions en el terreny programàtic, ideològic o institucional. Més aviat es centren, quasi exclusivament, en la tria del nou Secretari/a General que ha de substituir a Rodríguez Zapatero.

Una tria que es juga en el vaporós terreny dels estils personals, els caràcters o la capacitat de seducció dels candidats.

Veiem, doncs, les qüestions que pot plantejar-se un delegat del PSC que ha d'optar entre un i altre candidat.

Com podem definir a Alfredo Perez Rubalcaba?

Polític d'ampla experiència, tant de govern com de partit, una de les millors representacions del concepte "Estat".

Ofereix tota mena de garanties des del punt de vista ideològic, en tant que fidel representant de la ortodòxia socialdemòcrata.

És prou obvi també que APR no té un perfil adequat per personificar la necessitat de innovació - renovació que el socialisme europeu ha d'afrontar de forma urgent.

No li hem sentit propostes rellevants pel que fa a les reformes imprescindibles de l'estat del benestar, ni gaire idees engrescadores en l'àmbit de la qualitat democràtica de institucions i partits.

Com quasi tots, formula reivindicacions enèrgiques en defensa de la regulació i control dels mercats i sistemes financers, incloent-hi les conegudes propostes de nova fiscalitat.

Però això fa encara més evident el dèficit enorme que el camp progressista espanyol i català segueix sense cobrir amb rol i aportacions pròpies. El de la construcció d'un projecte de nova Europa, potent, federal, democràtica, progressista, influent al món.

És el terreny en el que François Hollande, Ed Milliband o els nous líders del nord i el centre europeus tracten d'obrir vies i horitzons que no veiem en el discurs petit, defensiu, intern i calculador dels candidats a dirigir el socialisme espanyol.

Per últim, encara més vist des de Catalunya, la seva oferta es inequívocament recentralitzadora, de marxa enrere i limitació explícita per a les aspiracions bàsiques de l'autogovern català: ni estat plurinacional, ni pacte fiscal, ni tan sols Estatut en versió original.

En resum, és un home d'Estat, capaç, professional en el millor sentit, socialista clàssic, adversari tan clar com formidable de la nostra forma d'entendre la relació entre Catalunya i Espanya.

I com podríem definir Carme(n) Chacón?:

Si Rubalcaba és l'Estat, Chacón es la situació. Té la barreja imprescindible en política, diuen, de determinació i ambició que calen per "triomfar". En el seu cas no queda clar quant hi ha de propi i quant d'adquirit o llogat, en l'agressiu mercat de les idees i les imatges que caracteritza la competència per el lideratge de les nostres organitzacions i partits.

Si Rubalcaba no diu massa res de nou, Chacón hi posa un aparent entusiasme tant visible com, es diria, artificial.

Tampoc afegeix propostes distintives al gran debat del progressisme europeu i pretén fer més creïble la idea sempre exitosa de "canvi" a base de somriures, joventut i "modernitat".

La seva candidatura és, en sí mateixa, el millor indicador de la renúncia del socialisme català a existir i actuar amb personalitat pròpia.

En resum, Chacón és una dona amb innegable capacitat de seducció posada al servei de no sabem quin projecte polític (que no sigui l'esticament personal). Millor dit, sí sabem que, precisament per l'afany de descatalanitzar la seva imatge, que forma part del receptari bàsic de la política espanyola, la proposta que formula és encara menys acceptable des del punt de vista d'un ciutadà progressista de Catalunya.

La pregunta sobre la millor opció disponible per un delegat al Congrés en representació del PSC queda, doncs, plantejada en uns termes sense resposta positiva: què és millor?

Un adversari formidable però sòlid, amb qui tractar d'assolir acords estables i respectables?

O un amic presumpte però en estat líquid o gasós, a qui perseguir en cerca impossible de resultats tangibles?

L'única resposta possible torna a ser prou evident: no serà a Sevilla, ni aquest cap de setmana, que el socialisme català pot trobar la orientació perduda. Haurem de seguir buscant entre nosaltres mateixos, junt a tots els progressistes de Catalunya, per formular el projecte que necessitem i donar-li la concreció de proposta i lideratge que la societat catalana espera i exigeix.

Ernest Maragall i Mira